
Jubileusz adwokata prof, dra Karola Kaula

Palestra 25/6(282), 153-154

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ADWOKATURA ZA GRANICĄ**Jubileusz adwokata prof. dra Karola Kaula**

Profesor dr Karol Kaul ukończył w dniu 21 lutego br. 75 lat. Z tej okazji miesięcznik prawniczy „Neue Justiz”, ukazujący się w Niemieckiej Republice Demokratycznej, zamieścił w nrze 2 z br. okolicznościowy artykuł zawierający życiorys tego prawnika, znanego nie tylko w NRD, ale i także szeroko poza granicami naszego zachodniego sąsiada. Polskiemu czytelnikowi nazwisko prof. Kaula kojarzy się przede wszystkim z procesami zbrodniarzy hitlerowskich, jakie od kilkunastu lat toczą się w RFN. W procesach tych prof. Kaul odegrał istotną rolę. Kilka informacji zaczerpniętych z „Neue Justiz” pozwoli na bliższe poznanie sylwetki tego konsekwentnego bojownika w walce przeciwko faszyzmowi.

Prof. Karol Fryderyk Kaul urodził się 21 lutego 1906 r. W latach 1925—1929 studiował prawo na uniwersytetach w Berlinie i Heidelbergu. Praktykę referendarską odbywał w prokuraturze berlińskiej. W czasie tej praktyki miał okazję zetknąć się w 1929 r. bezpośrednio z postępowaniem karnym przeciwko rzecznikowi Rzeszy (Reichsanwalt) Jörgowi, który w 1919 r. — jako radca sądu wojennego — pomógł w ucieczce Karolowi Liebknechtowi i Róży Luksemburg. Doświadczenia i przeżycia wyniesione z tego procesu określiły polityczną drogę prof. Kaula na całe życie.

Bezpośrednio po pożarze Reichstagu hitlerowcy aresztują K. Kaula, jako czynnego współpracownika „Czerwonej Pomocy” (niemiecka sekcja MOPR). Zostaje on umieszczony w obozie koncentracyjnym Liechtenburg, a następnie w Dachau. Dzięki staraniom swego wykładowcy prawa karnego z czasów uniwersyteckich K. Kaul zostaje zwolniony z obozu koncentracyjnego, ale pod warunkiem niezwłocznego opuszczenia Niemiec. Wyemigrował więc do Ameryki Południowej, a następnie znalazł się w USA, gdzie przez dłuższy czas przebywał w obozie dla internowanych.

W 1946 r. powrócił do Berlina. Uzyskał wpis na listę adwokatów i poświęcił się głównie udzielaniu pomocy prawnej w procesach przeciwko przedstawicielom lewicy w ówczesnym zachodnim sektorze Berlina i w Republice Federalnej Niemiec. Szczytowy okres jego działalności jako obrońcy w sprawach politycznych przypada na lata 1955/56, kiedy to występował jako jeden z obrońców Komunistycznej Partii Niemiec w procesie o zakaz działalności tej partii. W następnych latach prowadził obronę członków i sympatyków KPD w licznych procesach o przekonania polityczne.

Od czasu pierwszego procesu „oświęcimskiego”, który odbył się w roku 1963 we Frakfurcie nad Menem, adwokat prof. dr Karol Kaul reprezentował w 17 procesach przeciwko zbrodniarzom hitlerowskim poszkodowane rodziny ofiar obozów koncentracyjnych, z NRD i innych krajów, występując w tych sprawach jako pełnomocnik powodów cywilnych i oskarżyciel posiłkowy. W chwili obecnej uczestniczy w procesie przeciwko oprawcom z Majdanka.

Imponująca jest lista funkcji, jakie pełni prof. Kaul, oraz działań, które podejmuje. Zawód prawniczy wykonuje jako adwokat oraz jako szef obsługi prawnej Komitetu Radia i Telewizji NRD. Do działalności zawodowej należy zaliczyć także prowadzenie przez niego w telewizji seryjnych programów popularyzujących prawo pt. „Prof. dr Kaul odpowiada” oraz „Zapytajcie profesora Kaula”. W latach

1965—1974 wykładał na Uniwersytecie Humboldta w Berlinie współczesną historię prawa. Od szeregu lat pełni funkcję wiceprzewodniczącego Zrzeszenia Prawników NRD. Jest autorem licznych publikacji naukowych. Prowadzi także szeroką działalność literacką jako pisarz powieści oraz autor sluchowisk radiowych i widowisk telewizyjnych, a także pitawali. Dodać do tego należy jeszcze jego ożywioną działalność odczytową w NRD i poza granicami tego kraju.

s.j.

Podziękowanie

Radom Adwokackim, Kolegom Dziekanom i Kolegom Adwokatom, którzy w związku z wybraniem mnie na stanowisko prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej zechcieli nadesłać gratulacje i życzenia sukcesów w pracy dla dobra adwokatury polskiej, pragnę tą drogą serdecznie podziękować.

Jednocześnie oświadczam, że dołożę wszelkich starań, aby osiągnąć oczekiwane sukcesy, wyrażając przy tym przekonanie, że będziemy mogli dokonać tego tylko wspólnymi siłami przy pełnej integracji środowiska adwokatów oraz przy wydatnej pomocy i współpracy Rad Adwokackich i Naczelnej Rady Adwokackiej, na co osobiście bardzo liczę.

P R E Z E S

Naczelnej Rady Adwokackiej

K. Buchała

(Prof. dr hab. adw. Kazimierz Buchała)